

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2853

Vragen van het lid **Van der Ham** (D66) aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en van Justitie over *het ongeldig verklaren van het rijbewijs van iemand die nuchter achter het stuur zat*. (Ingezonden 11 mei 2009)

1

Wat is uw reactie op het bericht «Nuchter achter het stuur, toch rijbewijs kwijt»?¹

2

Hoe beoordeelt u het verschil in beleid tussen het Openbaar Ministerie en het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) in deze?

3

Deelt u de mening dat frequent gebruik van cannabis in zijn algemeenheid niet automatisch tot rijongeschiktheid leidt? Zo nee, waarom niet?

4

Wat is uw reactie op het feit dat sporen van cannabisgebruik veel langer in het bloed te vinden zijn, dan dat cannabis een merkbare invloed op de rijvaardigheid heeft?

5

Wat is precies uw beleid ten aanzien van het ontnemen van het rijbewijs in zaken als onderhavige?

6

Kunt u inzicht verschaffen in de (wetenschappelijke) onderzoeken die

ten grondslag liggen aan dit beleid? Kunt u hierbij specifiek ingaan op de basis voor het bepalen van «rijongeschiktheid» in het geval van het gebruik van psychoactieve middelen? Zo nee, waarom niet?

7

Kunt u de volgende passage uit de Regeling eisen geschiktheid 2000 nader toelichten: «Een strenge opstelling van de keurend arts is aangewezen, gezien de gevaren die het gebruik van deze middelen oplevert voor de verkeersveiligheid. Personen die misbruik maken van psychoactieve middelen zijn zonder meer ongeschikt»? Wat verstaat u onder «misbruik»? En kunt u aangeven welke «gevaren» exact ontstaan voor de verkeersveiligheid?

¹ Spits, 28 april 2009

http://www.spitsnet.nl/nieuws.php/1/14864/online/Nuchter_achter_het_stuur_toch_rijbewijs_kwijt.html

Antwoord

Antwoord van minister **Eurlings** (Verkeer en Waterstaat) (ontvangen 5 juni 2009)

1

Ik heb kennis genomen van het bericht en de feiten van deze casus nagevraagd bij het CBR.

2

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen de strafrechtelijke procedure (artikel 8, eerste lid, Wegenverkeerswet 1994, verder WVV 1994) en de

vorderingsprocedure (artikel 130, derde lid, WVV 1994). De vorderingsprocedure is een bestuursrechtelijke procedure in het kader van de verkeersveiligheid. Een verband tussen de bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke procedure is nadrukkelijk niet beoogd. Het rijden onder invloed van drugs is een strafbaar feit dat is neergelegd in artikel 8, eerste lid, WVV 1994. Op grond van artikel 164, derde lid, WVV 1994 kan de politie het rijbewijs invorderen als door de overtreding de veiligheid op de weg ernstig in gevaar is gebracht. Binnen tien dagen beslist vervolgens de officier van justitie of het rijbewijs wordt ingehouden. Bij deze procedure, die vooruitloopt op een eventuele op te leggen rijontzegging, gaat het om een reactie op een vermoedelijk gepleegd verkeersdelict, waarbij om redenen van verkeersveiligheid meteen een verbod geldt om een rijbewijsplichtig voertuig te besturen.

Naast het strafrechtelijke traject doet de politie bij het vermoeden van misbruik van drugs een melding bij het CBR, met als doel te beoordelen of betrokkene überhaupt geschikt is om een motorrijtuig te besturen. Beide procedures kunnen derhalve naast elkaar bestaan. Het CBR neemt in zo'n geval een besluit tot het opleggen van een onderzoek naar de geschiktheid. Zo'n besluit is vatbaar voor bezwaar en beroep. In het besluit dat aan betrokkene gestuurd is, is als grondslag voor het vermoeden van ongeschiktheid

genoemd. Betrokkene heeft vervolgens bezwaar tegen het besluit tot opleggen van een onderzoek ingediend. Dit bezwaar is ongegrond verklaard. Op dit moment loopt de beroepsprocedure.

3

Deze vraag valt niet te beantwoorden in zijn algemeenheid.

Drugs en verkeer gaan wat mij betreft, net als alcohol en verkeer, niet samen, maar dat betekent niet dat drugsgebruik op zichzelf automatisch tot ongeschiktheid leidt.

4

Voor overtreding van artikel 8, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 is van belang dat een bestuurder onder zodanige invloed van een stof, als onder andere cannabis verkeert, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet weten, dat het gebruik daarvan – al dan niet in combinatie met het gebruik van een ander stof – de rijvaardigheid kan verminderen. Beslissend is of uit de bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat de verdachte onder zodanige invloed van de betreffende stof verkeerde dat hij niet tot behoorlijk besturen in staat moet worden geacht (HR 21-12-2004). Onderdeel van de bewijsvoering is het onderzoek dat het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) verricht naar actieve componenten van een stof in het bloed. Werkzame concentraties THC zijn tot 5 uur na gebruik aantoonbaar in bloed. Op basis van het deskundigenrapport van het NFI komt naar voren of sprake is van beïnvloeding van de rijvaardigheid.

5 en 6

Er zijn zeer veel onderzoeken verricht naar drugsgebruik en rijongeschiktheid. Deze tonen een verhoogd risico aan voor ongevallen bij drugsgebruik. De basis voor het huidige beleid ten aanzien van het onderzoeken en beoordelen van de rijgeschiktheid, vormt de Tweede Europese Richtlijn betreffende het rijbewijs (91/439EEG). Deze richtlijn is uitgewerkt in de Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid en de Regeling eisen geschiktheid 2000. Een psychiater onderzoekt na doorverwijzing door het CBR of een bestuurder geschikt is om aan het verkeer deel te nemen. Als de psychiater tot de conclusie komt dat dit niet het geval is zal het CBR besluiten het rijbewijs ongeldig te verklaren.

7

Psychoactieve middelen grijpen direct in op de aansturing van de hersenen doordat ze effecten hebben op neurotransmitters (de boodschappers in de hersenen) en de receptoren hiervoor. Wanneer iemand psychoactieve middelen gebruikt, zal in de hersenen een compensatie gaan plaatsvinden voor de effecten die de drugs hebben. Dit betekent dat er ook op momenten dat iemand niet onder invloed is andere processen plaatsvinden in de hersenen dan bij niet-gebruikers. Afhankelijk van het type psychoactieve stof gaat het hierbij onder andere om geheugen, coördinatie en stemmingsstoornissen. Misbruik is derhalve geen gedrag, maar een ziekte die zich niet verenigt met het hebben van een rijbewijs en waarvoor behandeling noodzakelijk is alvorens weer voor een rijbewijs is aanmerking te komen. Gezien de grote kans op terugval in de verslaving moet het misbruik daarom tenminste een jaar zijn gestaakt.